

Instytut Pamięci Narodowej

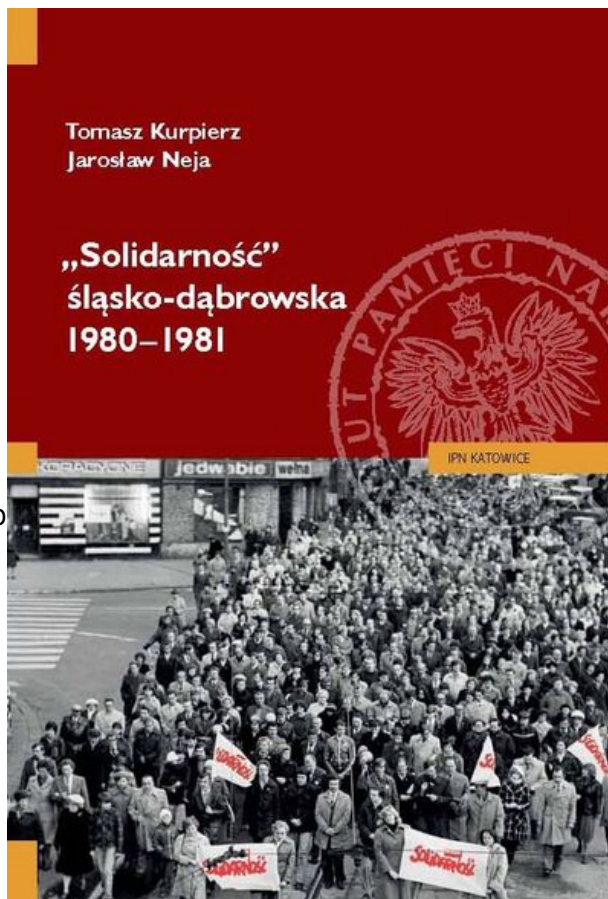
https://ipn.gov.pl/pl/publikacje/ksiazki/13048,Solidarnosc-slasko-dabrowska-19801981-Szkie-do-monografii-i-dokumenty-wlasne.html
05.05.2024, 20:21

„Solidarność” śląsko-dąbrowska 1980-1981. Szkic do monografii i dokumenty własne

Tomasz Kurpierz, Jarosław Neja,
„Solidarność” śląsko-dąbrowska
1980-1981. Szkic do monografii i
dokumenty własne, Oddział Instytutu
Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania
Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu
w Katowicach, Katowice 2012, 534 s.

[Wersja elektroniczna w Bibliotece](#)
[Cyfrowej IPN](#)

Z okazji 30. rocznicy powstania Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” Instytut Pamięci Narodowej realizował projekt naukowy „Dzieje NSZZ »Solidarność« 1980-1989”. W efekcie przygotowana została i wydana drukiem w 2010 roku ogólnopolska siedmiotomowa synteza pt. *Solidarność 1980-1989*. W tomie 6 znalazło się m.in. obszernie, składające się z czterech rozdziałów (*Narodziny związku, Działalność legalna, Stan wojenny i „normalizacja”, Odbudowa*) studium autorstwa Jarosława Neja i Tomasza Kurpierza *NSZZ „Solidarność” Region Śląsko-Dąbrowski*. Założenia i charakter wielotomowej publikacji spowodowały jednak, że autorów obowiązywał limit objętości tekstu, dlatego też niemożliwe stało się poruszenie wielu badanych i opracowanych w ramach realizowanego projektu wątków. Stąd też pomysł omawianej książki. Składają się na nią dwie części. Pierwsza to liczący ponad 150 stron szkic monograficzny. Jego podstawę stanowią dwa znacznie rozszerzone rozdziały

opublikowanego już studium, uzupełnione m.in. o te wątki i zagadnienia, które nie weszły do niego z uwagi na narzucone autorom ograniczenia.

Część źródłową książki otwierają materiały wytworzone podczas strajków sierpniowo-wrześniowych oraz teksty porozumień społecznych zawartych w Jastrzębiu, Bytomiu i Dąbrowie Górniczej, a więc dokumenty, które powstały jeszcze przed formalnym powołaniem związku. W następnej kolejności zaprezentowany został obszerny wybór źródeł związanych z działalnością międzyzakładowych ośrodków „Solidarności” w województwie katowickim. Kolejną grupę stanowią dokumenty dotyczące procesu łączenia tych ośrodków w jeden region w 1981 r., zaś na koniec przedstawione zostały oficjalne enuncjacje wspólnego już dla całego województwa katowickiego Zarządu Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ „Solidarność”, powstałego w sierpniu 1981 r. W kilku przypadkach umieszczone zostały w tomie materiały wytworzone przez Komisje Zakładowe, a także wywiady z liderami śląsko-zagłębiowskiej „Solidarności”, w których poruszane były najistotniejsze kwestie związane z organizowaniem i funkcjonowaniem związku. Zaprezentowane dokumenty pochodzą z zasobów Archiwum Zarządu Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ „Solidarność” w Katowicach, zbiorów Międzyzakładowej Organizacji Związkowej NSZZ „Solidarność” ArcelorMittal Poland S.A. – Dąbrowa Górnicza (była Huta „Katowice”), Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej w Katowicach, Ośrodka „Karta” w Warszawie, Muzeum w Tarnowskich Górach, zbiorów Stowarzyszenia Pokolenie w Katowicach, Biblioteki Śląskiej w Katowicach oraz zbiorów prywatnych. Bardzo ważnym źródłem dla dziejów śląsko-dąbrowskiej „Solidarności” jest prasa związkowa, skąd przedrukowana została znaczna część uchwał, deklaracji, oświadczeń itp. W kilku przypadkach wykorzystane zostały również oświadczenia strony solidarnościowej zamieszczone na łamach oficjalnej prasy.

Mimo że do powstania pełnej, wyczerpującej monografii śląsko-dąbrowskiej „Solidarności” jest, jak stwierdzają autorzy we wstępie, jeszcze daleka droga, to przygotowanie jej nie będzie możliwe, jeśli nie zostaną opublikowane opracowania podsumowujące kolejne etapy prac badawczych.

Gdzie kupić publikacje: